

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	16 mei 2023	n.v.t.

Onderwerp

Actualisatie Monitor Leefomgeving Zuid-Holland

Advies

1. Vast te stellen het Statenvoorstel waarin Provinciale Staten worden gevraagd om in te stemmen met wijziging van de kaders en opzet van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland, betreffende de (her)definitie van de benoemde inliggende indicatoren en de beoordelingscriteria per indicator van deze indicatoren.
2. Vast te stellen de publiekssamenvatting over het Statenvoorstel Monitor Leefomgeving Zuid-Holland.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- Statenvoorstel actualisatie Monitor Leefomgeving Zuid-Holland;
- Bijlage 1: Actualisatie indicatoren van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland;
- Bijlage 2: Doorontwikkeling Monitor Leefomgeving Zuid-Holland.

1 Toelichting voor het College

Zie Statenvoorstel.

In de periode tussen 2019 en 2022 is de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland in stappen en in overleg met Provinciale Staten nader uitgewerkt. In oktober 2022 is de definitieve versie van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland vastgesteld door Provinciale Staten. De Monitor Leefomgeving Zuid-Holland wordt nu voor de derde keer aan Gedeputeerde Staten ter besluitvorming aangeboden. De wijzigingen van de inliggende indicatoren binnen de monitor leefomgeving, en de doorontwikkeling van het instrument, zijn eerder individueel met de portefeuillehouders afgestemd.

Gezien de recent gekozen nieuwe leden van Provinciale Staten is in het Statenvoorstel bewust een meer uitgebreide toelichting opgenomen en duiding gegeven over de achtergrond, het doorlopen proces bij de totstandkoming en de afgesproken kaders en functies van de monitor leefomgeving.

In afwijking op hetgeen is besproken met de individuele portefeuillehouders is het voorstel nu om voor de thema-indeling van de monitor leefomgeving de thema's uit het zogeheten Rad van de Leefomgeving aan te houden. Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet definitief in werking. Het Rijk hanteert om richting te geven aan de prioriteiten uit de nationale Omgevingsvisie dit Rad van de Leefomgeving als de basis in de beoordelingsmethodiek van milieueffectonderzoek en als kader voor de beschrijving van de staat van de leefomgeving, de referentiesituatie. In dit rad wordt onderscheid gemaakt tussen enerzijds het beschermen van de fysieke leefomgeving en anderzijds het vervullen van maatschappelijke behoeften zoals omschreven in artikel 1.3 van de Omgevingswet. Om tot een goede aansluiting te komen op de landelijke systematiek is in de monitor leefomgeving de thema-indeling van dit Rad van de Leefomgeving overgenomen.

In de vorige versie van de monitor leefomgeving is 'brede welvaart' in de monitor geïntegreerd door een kleuring te geven aan thema's die meer (licht blauw) of minder (donker blauw) samenhang hebben met brede welvaart. Deze indeling is enigszins kunstmatig. Aangezien brede welvaart ook gaat over beschikbaar (natuurlijk) kapitaal voor 'latere' generaties, zijn bijvoorbeeld zowel bereikbaarheid van voorzieningen als instandhouding van onze natuurlijke leefomgeving nadrukkelijk ook onderdeel van brede welvaart. Met het overnemen van de indeling van het Rad van de Leefomgeving van het Rijk, waarbij het ook gaat over vervullen van maatschappelijke behoefte, is het onderwerp 'brede welvaart' eveneens geborgd. Het verschil in de kleuring van de thema's is daarmee komen te vervallen.

De Monitor Leefomgeving Zuid-Holland brengt, conform de afgesproken kaders, de beleidsrelevante ontwikkelingen in de leefomgeving in beeld, maar bevat geen relatie met inzet van of de doeltreffendheid en doelmatigheid van provinciale beleidskeuzes en inzet van provinciale middelen. Eerder hebben GS aan PS toegezegd om het beleid van de provincie op gezette tijden te evalueren. Het raamwerk van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland biedt daarbij handvatten voor de uitwerking van de beleidslogica tussen impact in de leefomgeving op lange termijn enerzijds en het afspreken van concrete beleidsprestaties voor de kortere termijn anderzijds. Naast de overkoepelende monitor leefomgeving zijn diverse meer specifieke en gedetailleerde monitors beschikbaar, zoals bijvoorbeeld de [Woonbarometer](#), de [Meterstand](#) en de [Monitor Klimaatadaptatie](#).

Op grond van de planning in de LTA Omgevingsbeleid wordt momenteel gewerkt aan het in kaart brengen van de benodigde informatie om de doeltreffendheid en doelmatigheid van alle beleidskeuzes in het Omgevingsbeleid te kunnen evalueren. Aan de hand van de stappen zoals uitgewerkt in de beleid-data-cyclus wordt gewerkt aan het op orde brengen van de benodigde informatie over de beleidsprestaties. In het Statenvoorstel is dit de Beleidsmonitor genoemd. In het Statenvoorstel is benoemd dat het de ambitie is dat over twee jaar voor alle beleidskeuzes de relevante informatie over de beleidsprestaties via deze Beleidsmonitor beschikbaar kunnen worden gesteld aan Provinciale Staten.

Vanuit het belang van overzichtelijkheid, communicatieve waarde en (dus) een bepaalde compactheid is de omvang van de monitor leefomgeving begrenst op maximaal 45 indicatoren. Binnen de huidige monitor is momenteel nog ruimte is voor vier aanvullende indicatoren. Voor een volgende versie van de monitor leefomgeving is in het Statenvoorstel is toevoeging de volgende indicatoren aangekondigd:

- Een indicator waarin de (ontwikkeling van) brede welvaart in Zuid-Holland wordt vergeleken met de (ontwikkeling van) brede welvaart in andere provincies;
- Nader te bepalen indicatoren die ingaan op de sociale cohesie en/of mate van participatie (bij besluitvorming) in Zuid-Holland. Bijvoorbeeld de bestaande CBS-indicator over 'Vertrouwen in instituties', indien mogelijk gespecificeerd voor de Zuid-Hollandse situatie.

In de bijlagen bij het Statenvoorstel is een overzicht opgenomen van de belangrijkste wijzigingen op individuele indicatoren binnen de monitor leefomgeving. Het meest relevant zouden de momenten moeten zijn waarop indicatoren, voor de huidige of toekomstige situatie, 'van kleur verschieten'. Aangezien de huidige Kadernota beleidsarm van opzet is, is bij indicatoren die 'van kleur verschieten' slechts een toelichting opgenomen en geen beleidsmatige duiding gegeven. Bij een volgende actualisatie zal de beleidsmatige duiding in relatie tot de Kadernota, indien van toepassing, wel worden meegegeven.

Voor een overzicht van een conceptversie van de geactualiseerde Monitor Leefomgeving Zuid-Holland wordt verwezen naar een tijdelijke online digitale raadpleegomgeving: <https://monitorleefomgeving.zuid-holland.nl/?versie=552CDAAA-067F-442B-B299-23503D240BC8>.

Na besluitvorming in GS zal de tijdelijke online digitale raadpleegomgeving worden omgezet naar de officiële digitale raadpleegomgeving: <https://monitorleefomgeving.zuid-holland.nl/>, waarop de leden van Provinciale Staten de geactualiseerde versie van de monitor leefomgeving zullen kunnen inzien.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 0,00
Programma	: Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Juridisch kader

Zie Statenvoorstel.

-

2 Voorafgaande besluitvorming

Op 15 mei 2022 is door GS ingestemd met de eerste, definitieve versie van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland. In oktober 2022 is door PS ingestemd met de kaders en opzet van de Monitor

Leefomgeving Zuid-Holland, de inliggende set aan indicatoren en de beoordelingscriteria per indicator, waarmee wordt aangegeven hoe het er 'buiten' in de leefomgeving van Zuid-Holland voor staat. Daarnaast is door PS ingestemd met het jaarlijks aanbieden van een geactualiseerde versie van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland gelijktijdig met het aanbieden van de Kadernota.

Conform die afspraak wordt een geactualiseerde versie van de monitor leefomgeving nu gelijktijdig met de Kadernota aan PS aangeboden. Daarbij wordt PS verzocht om in te stemmen met wijziging van de kaders en opzet van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland, betreffende (her)definitie van een aantal inliggende indicatoren en de beoordelingscriteria per indicator van deze indicatoren.

3 Proces

Zie Statenvoorstel.

4 Participatie en rolneming

Niet van toepassing.

5 Communicatiestrategie

Naast de formele publieksamenvatting zal er over het aanbieden van de geactualiseerde versie van de Monitor Leefomgeving Zuid-Holland aan Provinciale Staten niet specifiek aanvullend worden gecommuniceerd.